

Oversigt over Plantesygdomme.

269. — Juni 1944.

Der er for Juni Maaned indkommet Beretninger fra 129 Medarbejdere. Endvidere er der besvaret 1053 Forespørgsler.

Lufttemperaturen laa indtil omkring d. 17. under Normalen med et Par Grader Celcius; derefter steg Temperaturen og laa indtil d. 24. omtrent paa Normalen (14 à 15 Grader C.), medens den i den sidste Uge af Maaneden laa 1—2 Grader over Normalen.

Nedbøren blev meget stor og var i Middel for hele Landet 74 mm mod en Normalnedbør paa 46 mm. De største Nedbørsmængder faldt i Perioden 3.—17. Juni. For de enkelte Landsdele fordeler Nedbøren sig som følger (Normalnedbøren i Parentes): Vendsyssel 95 (45), Vestlige Jylland 94 (43), Midtjylland 89 (47), Østlige Jylland 79 (45), Sydlige Jylland 81 (49), Sønderjylland 77 (53), Fyn 67 (46), Midt- og Vestsjælland 63 (43), Nordøstsjælland 54 (48), Sydøstsjælland 64 (44), Lolland-Falster 58 (46) og Bornholm 66 (37).

SYGDOMME PAA LANDBRUGSPLANTER. KORN.

Manganmangel, Lyspletsyge. Af 87 Beretninger skrives i 49 om almindeligt udbredte Angreb (svage og stærke mellem hverandre), i 26 om ikke almindelige Angreb og i 12 blev Angreb ikke iagttaget. Sygdommen maa saaledes skønnes at blive af ret stor Betydning for Udbyttet af mange Marker, især Havre, og der synes at være langt flere manganfattige Jorder, end sædvanlig antaget: »På de manganfattige jorder har der i år været ikke så få og ret kraftige forekomster av udpræget manganbrist« (Johs. Nyholm, Allingaabro). Den særdeles store Nedbør i Maj og første Halvdel af Juni synes ikke at have hæmmet Sygdommen, der formodes at være fremmet stærkt, fordi man har maattet savne Svovlsur Ammoniak og i Stedet har været nødt til at bruge Kalksalpeter og Kalkkvælstof, der fremmer Angrebene (Erik Boesen, Rødding; S. A. Lade-

foged, Aars; F. Bek Pedersen, Hobro; J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg); det nævnes ogsaa, at Jorderne var meget bekvemme i Foraaret og derfor kom til at ligge i meget løs Tilstand (Engelhart Jensen, Morsø). I flere Beretninger skrives, at Lyspletsyge blev konstateret paa Steder, hvor den ikke tidligere er iagttaget; nu som før konstateredes ofte, at Sygdommen først giver sig til Kende 10—15—20 Aar efter, at Jorden blev overkalket.

Ved Fejltagelse blev paa Lolland til 2 Landmænd leveret Natriumklorat i Stedet for Mangansulfat. Der blev brugt ca. 25 Pund til 3 Td. Land, hvorved Roer blev helt ødelagte, medens Byg skød paany efter at være helt visnet (Rs. E. Rasmussen, Sakskøbing).

Kobbermangel, Gulspidsyge, synes stadig at være godartet. Af 87 Beretninger skrives i 6 om stærke, almindelige Angreb, i 33 om svage, ikke almindelige Angreb, og i 48 blev Sygdommen ikke iagttaget. Blandt de stærke Angreb kan nævnes V. Breum Nord for Skive, hvor der i ca. 250 Td. Land, der for 50—60 Aar siden var Hede, er fundet Kobbertal nær 0, og alle Afgrøder trives middelmaadigt (P. Ørndrup, Skive) samt Vils paa Morsø, hvor Kaalroer trivedes daarligt i Jord, der var Hede for ca. 40 Aar siden; Kobbertallet var 0, men efter Kobbertilførsel er der i Aar god Byg (Engelhart Jensen).

Byggets Stribesyge (*Helminthosporium gramineum*) synes i Aar at være usædvanlig ondartet, og i flere Beretninger skrives om store Sygdomsprocenter, hvor Saasæden ikke er afsvampet, eller hvor Afsvampning er daarligt udført (Th. Kristensen, Skals; A. P. Aidt, Viborg; Henry Frederiksen, Hadsten; Johs. Johansen, Store Heddinge, og N. M. Nielsen, Faarevejle).

Byggets Bladpletsyge (*Helminthosporium teres*) blev konstateret enkelte Steder med store Sygdomsprocenter (N. P. Johansen, Bjerringbro, og Ejvind Staunskjær, Kolind).

Nøgen Bygbrand (*Ustilago nuda*) synes i flere Egne at være lige saa almindelig som i 1943 (O. J. Olesen, Rødby; J. B. Knudsen, Lyngby). Der synes at være Forskel paa Sorterne, idet Rigel er stærkt inficeret (Erland Vestergaard, Abed), og ved Optælling fandtes i Maja 1,6 pCt. men i Rigel 5,8 pCt. brandige Planter (N. M. Nielsen, Faarevejle).

Rugens Stængelbrand (*Urocystis occulta*). Stærke Angreb paa 10, 20 ja 30 pCt. brandige Planter blev konstateret i faa Tilfælde (Rud. Jensen, Støvring; Kr. Høgsberg Kristensen, Hammershøj).

Gulrust (*Puccinia glumarum*) fandtes enkelte Steder, hvor Svampen synes at være godartet. Der blev dog iagttaget enkelte stærke Angreb (Harald Rasmussen, Næsgaard; P. Grøntved, Næstved).

Fodsyge fremkaldt af Svampen *Leptosphaeria herpotrichoides* var Aarsag til knækkede Straa hos Rug fra Mark, der har baaret Rug 5 Aar i Træk (Georg Foldager, Frederikshavn). I Frederikshavnsegen har tidligere været foretaget Undersøgelser af Rugmarker, men altid nær Høst, hvilket antagelig var Aarsag til, at Svampen ikke blev fundet. Straaet knækker ved Plantens Grund, og Bruddet har skuffende Lighed

med Gnav af Dyr. Denne Fodsygeform maa ikke forveksles med Knækkefodsyge, der skyldes Øjepletsvamp (*Cercospora herpotrichoides*) og især findes hos Hvede, hvor Straaet som Regel ikke knækker før umiddelbart inden Høst.

BÆLGPLANTER.

Skivesvamp (*Pseudopeziza medicaginis*) fandtes almindeligt hos Lucerne paa Lolland, hvor dens Angreb har ødelagt Bladene paa Halvdelen eller Trediedelen af Stænglerne i første Slet (Rs. E. Rasmussen, Sakskøbing).

Bægersvamp (*Sclerotinia sp.*) havde fuldstændigt ødelagt Stenkløver (saakaldet Sødkløver) indsendt fra: A. Skarregaard, Ringkøbing, og Edv. Kristensen, Vejle.

Sneglebælgens Stængelsvamp (*Ascochyta medicaginis*) fandtes med stærkt og tidligt Angreb paa indsendt Lucerne (Hj. Møller Nielsen, Skanderborg).

Svampen *Stemphylium sarcinaeforme* fandtes paa indsendte Prøver af Rødkløver, paa hvis Blade den frembringer brune Bladpletter og visne Bladrande, der flygtigt set kan forveksles med Symptomer paa Kaliummangel. Men til Forskel fra dennes Pletter, der er samlede langs Bladrandene, findes Svampens Pletter spredt over hele Bladet; Kaliummangel ses endelig tidligt paa Aaret, medens Svampen melder sig langt senere. De af Svampen ødelagte Bladpartier bliver hurtigt sorte, især i regnfulde Perioder, og hele Planten faar et vissent Udseende. Stærke Angreb blev konstateret hos Rødkløver til Frø fra Odderegnet og fra Høng (Stanley Jørgensen) samt hos Rødkløver fra Græsmark (Th. Kristensen, Skals).

BEDEROER.

Manganmangel, Lyspletsyge, blev kun iagttaget med svage Angreb enkelte Steder, og det skønnes, at denne Sygdom i Aar næppe bliver fremtrædende før i Juli, da Roerne som Helhed er tilbage i Udvikling.

Bedemosaik. Sygdommen synes at være almindelig paa Bederoer til Frø og med usædvanligt stærke Angreb. »Meget udbredt i Frømarker« (H. Wraae-Jensen, Skælskør), »meget almindelige« (B. Munch, Haslev), »Angrebene er ualmindelig kraftige og meget udbredte« (Johs. Johansen, Store Heddinge), »ret stærke Angreb« (Harald Rasmussen, Næsgaard). Det fremhæves i enkelte Beretninger, at Angrebene kan blive en stærkt medvirkende Aarsag til lille Frøudbytte, ligesom der skrives om, at der vist maa gennemføres nogle skrappe Bestemmelser for at faa Sygdommen begrænset.

Bedeskimmel (*Peronospora Schachtii*) omtales i 6 Beretninger med meget stærke Angreb i første Aars Roer. »I mange Marker er Angrebet betydeligt alvorligere end Bedefluens Angreb« (O. J. Olesen, Rødby), »konstateret i alle de Bederoemarkers, som jeg har set i de sidste Dage« (Ejvind Bøgh, Nykøbing F.), »synes at være ret ondartet i Aar«

(M. Greve, Roskilde) og »stærke Angreb almindelige« (Johs. Johansen, Store Heddinge). Sygdommen synes mærkeligt nok ikke at være konstateret paa Roer til Frø, men derimod paa Rødbede til Frø (M. Greve, Roskilde).

KAALROER, KAAL O. A. KORSBLOMSTREDE.

Manganmangel, Lyspletsyge, blev iagttaget paa Gul Sennep, hvor Sygdommen var meget stærk og frembragte store, gule, indfaldne Partier i Bladene (Harald Rasmussen, Næsgaard; H. C. Pontoppidan, Saks-købing).

Rodbrand synes undertiden at have været stærk, og fra Djursland, skrives, at ondartede Angreb viste sig flere Steder, og enkelte Marker blev pløjet (Ejvind Staunskjær, Kolind).

KARTOFLER.

Frostskade ved Nattefrost omkring 24. Juni iagttoges flere Steder i Pletter i Marken især paa lavtliggende Jorder; Bladene var stærkt svedne og sorte (Mogens Hansen, Toftlund; Erik Boesen, Rødding; K. Bank, Ulfborg, og J. E. Foged, Hammerum).

Manganmangel, Lyspletsyge, blev iagttaget i et Par Marker, hvor Sygdommen tidligere er fundet (A. Ammitzbøll, Skjern).

Ynglesyge med mange, smaa nydannede Knolde synes at have været ret almindelig ikke blot paa Lager, men ogsaa i adskillige Marker, hvor lav Jordtemperatur maa formodes at være Aarsag til denne Foreteelse (Georg Nissen, Bylderup Bov; J. Larsen-Ledet, Dybvad, og Fog-Petersen, Dalum).

Sortbensyge (*Bacillus phytophthorus*) fandtes flere Steder med 6—8 pCt. syge Planter (H. Baltzer Nielsen, Sindal), og svagere Angreb paa 1—3 pCt. syge Planter var almindelige i adskillige Marker (A. Ammitzbøll, Skjern; N. Engvang Hansen, V. Hassing).

Kartoffel-Rodfiltsvamp (*Rhizoctonia solani*). Svampens Angreb paa Spirerne synes mange Steder at have et stort Omfang, og meget ofte var Ødelæggelsen af Spirerne usædvanlig stærk: »Angrebet er i høj Grad foruroligende. Mange Kartoffelmarker har kun $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ af normal Plantebestand« (S. Nørlund, Aulum) og »flere Steder er der konstateret daarlig Spiring« (A. Ammitzbøll, Skjern). 5 indsendte Prøver tyder ligeledes paa, at denne Sygdom i Aar har været hyppigere end sædvanligt.

Bladrulle- og Mosaiksyge blev iagttaget enkelte Steder og fortrinsvis hos tidlige Sorter. I Hovedparten af Beretningerne skrives, at Kartofflerne er sent i Vej, hvorfor Bedømmelse af Viroser bør udskydes til Juli.

INDUSTRIPLANTER.

HØR.

Manganmangel, Lyspletsyge, blev konstateret ved Tilførsel af

Mangan, der blev vandet ned, hvorefter Planterne hurtig skød ny Skud fra Bladhjørnerne (J. B. Knudsen, Lyngby).

Stængelpletsyge (*Polyspora lini*) fandtes paa indsendt Materiale.

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPLANTER. FRUGTTRÆER.

Sprøjteskade har i Aar adskillige Steder været alvorlig, utvivlsomt en Følge af særlig Ømfindtlighed hos Træerne. Man har som sædvanligt lagt Mærke til, at meget rigtblomstrende Træer ofte er særlig ømfindtlige. Maaske har den rige Blomstring i Aar svækket Træerne, og maaske har ogsaa den usædvanlig lange Regnvejrperiode og den efterfølgende stærke Varme befordret Ømfindtligheden. De stærke Skurvangreb, hvorom der berettes neden for, har ogsaa bevirket, at Sprøjtning medfører Bladfald. De skurvede Blade vil alligevel falde før eller senere, men Sprøjtning, selv med milde Vædske som kolloidale Svovlpræparater, faar ofte stærkt skurvangrebne Blade til at falde hurtigt.

Saa kompliceret som Sprøjteplanen ofte er med gentagne Sprøjtinger af forskellige Vædske eller — hvad der gør det endnu mere kompliceret — Sammenblandinger af Vædske, er det ofte umuligt med Sikkerhed at afgøre, hvilket Kemikalium, der foraarsager Skaden. At Sprøjtning med Svovlkalk, navnlig lige efter Blomstringen, kan give Sprøjteskade med Bladfald er almindelig kendt og ogsaa iagttaget en Del Steder i Aar (M. E. Elting især paa Cox' Orange, Graasten og Pigeon; Agnes Værløse især paa Cox' Orange og Transparente blanche; Asger Klougart især paa Reinette og paa Pære; J. C. Myrhøj m. fl.). Sidstnævnte beretter, at en Nedsættelse af Styrken fra 2 til 1 pCt. har ophævet Sprøjteskaden.

Om Calciumarsenat skriver J. C. Myrhøj, Skive: »I Mangel af Blyarsenat har mange brugt Calciumarsenat. Hvor det ikke er rørt op med rigelig Kalk, er der sket Skade«. Og Hakon Sørensen, Hornum, skriver: »Stærk Sprøjteskade ved Brugen af Calciumarsenat er iagttaget paa flere Æblesorter, især paa Lanes. Skaden paa Æbler er antagelig forstærket, fordi mange Blade var angrebet af Bladlus. — Paa enkelte Kirsebær, der ved en Fejltagelse er sprøjtet med Calciumarsenat, ses ligeledes stærk Sprøjteskade.«

Adskillige Steder har der i Aar været Skade efter Sprøjtning med Svovlkalk + Calciumarsenat (i Reglen 2 pCt. + 0,4 pCt.). Saaledes i Nørrejylland (Arne Pallesen, der fraraader denne Sammenblanding), Himmerland (A. Bødker og Chr. Oksen), Aarhusegnen (A. Gylling), Rougsø Herred (Johs. Nyholm), Skærbæk (A. Diemer), Sydfyn (Hans Larsen) og Holbæk (Henrik Nielsen). Fra flere Sider fremhæves udtrykkelig, at der i Fjor ikke blev set Skade af samme Blanding. Ved Hjortshøj gav

1 pCt. Bordeauxvædske + 0,4 pCt. Calciumarsenat + 0,1 pCt. Jernvitriol stærk Sprøjteskade, særlig paa Bramley og Ecklinville, medens der ingen Sprøjteskade kom, hvor der i Stedet for Bordeauxvædske var anvendt 2 pCt. Svovlkalk til den samme Mængde Calciumarsenat og Jernvitriol (N. Gram).

Om Germisan skrives fra Maribo Amt: »I en stor Plantage var der stærkt Bladfald efter Sprøjtning med 1 pM. Germisan + 4 pM. Calciumarsenat. Især skadedes Cox' Orange. Har iøvrigt ingen Skade set af Calciumarsenat, saa der er ingen Tvivl om, at Skaden skyldes Germisan. Men maaske er Kombinationen mindre heldig. Fra en anden stor Plantage meldes ligeledes om Bladskade paa Cox' Orange efter 1 pM. Germisan« (Georg Jensen). I andre Tilfælde har Svovlkalk + Tillantin (J. C. Myrhøj) eller Svovlkalk + Germisan (A. Diemer) gjort Skade, men det lader sig ikke udrede, om det er Kviksølvmidlerne, Svovlkalken eller Kombinationen, der er Aarsagen. Henrik Nielsen, Holbæk, beretter om meget svær Skade efter Sprøjtning med $\frac{1}{5}$ pCt. Svovlkalk + $\frac{1}{4}$ pM. Germisan, og et lignende Tilfælde nævner F. K. Damgaard, Faarevejle. Det er saa svage Styrker, at man ikke skulde synes Sprøjteskade mulig. Naar det samtidig er en Realitet, at der i Aar ofte har været Bladfald paa Træer, som slet ikke er sprøjtede eller paa Træer, som er sprøjtede med de ellers milde kolloidale Svovlpræparater (f. Eks. Sulsol, Cosan o. lign.), saa viser dette formentlig, at man maa være forsigtig med Generalisering af de i Aar indhøstede Erfaringer.

Af specielle Tilfælde skal nævnes: »Af Uvidenhed blev der et Sted sprøjtet efter Blomstringen med en Blanding af Svovlkalk (2:100) + Bordeauxvædske (1:1:100) med det Resultat, at alle Blade blev brune og faldt af Træerne faa Dage efter Sprøjtningen (Hans Larsen, Svendborg). Og et andet Sted forveksledes Triumf Special med Svovlkalk — 2 pCt. Triumf Special gav meget kraftigt Bladfald (M. Surlykke Petersen, Graasten). Sidstnævnte Eksempel kan være lærerigt for dem, der tænker paa at bekæmpe Bladlus ved Sommersprøjtning med Frugttrækarbolineum.

Æbleskurv (*Venturia inaequalis*) er almindeligt forekommende over hele Landet, og Angrebene er overvejende stærke, mange Steder endog usædvanlig stærke. Det er endnu fortrinsvis Bladene, som er angrebet, men Angreb paa Frugterne er begyndt, og der maa passes meget paa med Sprøjtning, for at Frugtangrebet ikke ogsaa skal ødelægge for meget.

Naar Æbleskurven har faaet en saa stor Udbredelse allerede i Juni, skyldes det den usædvanlig lange Regnperiode omkring og navnlig efter Blomstringen. I Tiden fra 1.—17. Juni faldt der for Landet som Helhed 60 mm Regn mod en Normal-Nedbør paa kun 46 mm for hele Maaneden. Og det regnede næsten hver Dag, saa der i mange Tilfælde ikke kunde sprøjtes rettidigt, eller de udførte Sprøjtninger blev for lidt effektive, fordi de ofte blev afbrudt af Regn, endnu inden Sprøjtevædsken var tørret paa Bladene. Trods denne Modgang fra Vejrets Side er der mange Steder udmærkede Resultater af Sprøjtningerne, saaledes at Skurven er sjælden eller endog helt holdt borte, og selv om der mange andre Steder har været

mindre Virkning af Sprøjtning end ellers, fremhæves det dog bestandig, at Skurven paa Træer, som slet ikke er sprøjtet, er af langt alvorligere Karakter. Angrebets Voldsomhed saadanne Steder karakteriseres i Vendinger som: »Katastrofalt Angreb paa alle Sorter« (Einer Jensen, Sorø), »Angrebene helt eksplosionsagtige« (Bodil Friis Nielsen, Brørup).

Pæreskurv (*Venturia pirina*) er ikke lige saa udbredt som Æbleskurv, men der findes mange alvorlige Angreb allerede, især paa Clapps Favorite og Bonne Louise.

Graa Monilia paa Æbler (*Monilia laxa* f. *mali*) har i Aar været usædvanlig ondartet, idet $\frac{2}{3}$ af de ca. 40 Indberetninger lyder paa almindelig udbredte, stærke Angreb Landet over. Det er den megen og vedholdende Fugtighed i Blomstringstiden, som har befordret Angrebet. Værst er Angrebene i Smaahaver, hvor Plejen ikke er saa rationel, men en Del Plantager har ogsaa stærke Angreb. H. Wedege, Haslev, skriver saaledes: »I en Plantage har jeg set Cox' Orange paa 6 Aar, hvor næsten alle Dværggrene var ødelagt. Det vil vare adskillige Aar, før denne Skade er oprettet.«

Cox' Orange nævnes hyppigst som stærkt angrebet, næst efter følger (i aftagende Rækkefølge) Filippa, Pederstrup, James Grieve, Keswick, Høve Reinette, Bismarck, Graasten, Skovfoged, Cox' Pomona, Dr. Louise, Säfstaholm og Gyllenkroks Astrakan.

Graa Monilia (*Monilia laxa*) paa Kirsebær har ligeledes været usædvanlig ondartet over hele Landet, som sædvanlig især paa Surkirsebær-Sorterne. En Udtalelse af A. Gylling, Aarhus, karakteriserer Tilstanden talrige Steder: »Sygdommen er mere ondartet end sædvanlig. I mange Tilfælde er over 50 pCt. af Skudspidserne ødelagt«.

Fra Fyn skrives, at Bordeauxvædskesprøjtningerne før Blomstringen ikke har været saa virksomme som i tidligere Aar (Erland Jørgensen), og fra Skive: »Det kan vistnok fastslås, at Germisansprøjtningerne har modvirket Graa Monilia paa Kirsebær og Æble i væsentlig Grad« (J. C. Myrhøj).

Æblemeldug (*Podosphaera leucotricha*). Et stærkt Angreb findes i en Frugtplantage paa Nordfalster, hvor navnlig Pigeon og Cox' Orange, i mindre Grad Boiken, angribes. Plantagen blev i 1943 sprøjtet 5—6 Gange med Svovlmidler (Georg Jensen).

Kræft (*Nectria galligena*) paa Æble, har i Maj og Juni været ondartet (M. E. Elting, Næstved).

Fersken-Blæresyge (*Taphrina deformans*). Slemme Angreb findes mange Steder, bl. a. i Haslev og Omegn (H. Wedege), Holbæk og Nykøbing Sj. (Henrik Nielsen), Helsingør og Kolding (Laurits Nielsen), Sønderjylland (M. Surlykke Petersen) o. a. Steder.

Blommepunge (*Taphrina pruni*) fandtes paa Myrobalan adskillige Steder, bl. a. ved Juelsminde (N. Gram) og Holbæk (Henrik Nielsen).

Sølvglans (*Stereum purpureum*) findes stadig i frostsvækkede Træer (baade Æble, Pære, Blomme og Myrobalan) fra de strenge Vintre. Bl. a. berettes der om Skade i Vestsjælland (N. F. J. Larsen, Jerslev).

FRUGTBUSKE.

Stikkelsbærdræberen (*Sphaerotheca mors uvæ*) optræder mange Steder godartet, andre Steder, spredt over hele Landet, ondartet, men det er sjældent, at der i Indberetningerne har været saa stor Overensstemmelse i Vurderingen af Sprøjtningens Nytte som i Aar. Det er navnlig Sommersprøjtningen med Formalin + Sæbe, som fremhæves, men desværre har det kunnet knibe med at skaffe Formalin (A. Bødker), og Sæberationeringen har medført, at man undertiden har sprøjtet med Formalin alene og derved faaet for ringe Virkning (Henrik Nielsen). Sidstnævnte beretter iøvrigt om et Tilfælde med ret stort Bladfald efter 2 Formalin-Sprøjtninger ($\frac{1}{2}$ pCt. Formalin) med 10 Dages Mellemrum. Han beretter endvidere, at der i en Sprøjtkekreds blev brugt $\frac{1}{2}$ pCt. Formalin + $\frac{1}{4}$ pCt. Dekstrin + 1 pCt. Cryocid med god Virkning mod saavel Stikkelsbærdræber som Stikkelsbærbladhvepsens Larver (*Pteronus ribesii*).

KØKKENURTER.

Løg-Mosaiksyge (*Allium Virus 1*) paa Skalotteløg er stadig meget udbredt, f. Eks. skriver Laurits Nielsen, København: »I Juni Maaned har jeg besøgt Helsingør, Korsør, Kolding, Esbjerg, Vejle, Grenaa og Ebeltøft og alle Steder var Mosaiksygen meget udbredt«. Der nævnes talrige Eksempler paa 50—75 pCt. angrebne Planter i Løgstykkerne, i enkelte Tilfælde endnu flere. Fra Maribo Amt skrives opmuntrende, at indkøbte Skalotter fra Jylland er uden Angreb (Georg Jensen). At en Fremavl i Jylland dog ingenlunde gaar af sig selv, fremgaar af en Udtalelse af A. Gylling: »Af ca. 100 Løgvavlere i Nord- og Vestjylland har kun ca. 20 Avlere Løgkulturer, der er fuldstændig fri for Angreb af Virussyge og Løgskimmel«. Iøvrigt beretter Gylling, at Fjernelse af virus-syge Planter paa et tidligt Tidspunkt foreløbig har vist gode Resultater.

Løgskimmel (*Peronospora Schleideni*) synes næsten lige saa udbredt som Løg-Mosaiksygen. De primære Angreb i Skalotter saas allerede i Maj og Begyndelsen af Juni, i Slutningen af Juni er de epidemisk optrædende, sekundære Angreb ondartede mange Steder, medens de andre Steder endnu ikke har vist sig. Gul Skalotteløg angribes meget hyppigt, rød Skalotteløg næsten aldrig (M. E. Elting).

Fra Maribo Amt skriver Georg Jensen: »Et større Parti viruskontrollerede Skalotter fra Jylland viste sig at indeholde mange angrebne Løg (overvintrende Smitte). Efter Bortlugning af disse og Sprøjtning med 2 pCt. Bordeauxvædske + 2 pCt. Sprøjteolie er Angrebet stoppet. Vædsken sidder ualmindelig godt fast. Kontrollerede Løg bør kontrolleres ikke alene for Virussygdomme, men ogsaa for Løgskimmel«.

Fløjlsplet (*Cladosporium fulvum*). De omskiftelige Vejrforhold i Begyndelsen af Maaneden har befordret Angrebet (Lars Hansen, N. Flensted-Andersen).

Tomatkræft (*Diplodina lycopersici*) har i Aar været slem. Det

primære Angreb ved Rodhalsen standses dog let med Sublimat-Salpeter og efterfølgende Hypning (Lars Hansen).

Bukkeøjne (*Phytophthora spp.*). Begyndende Angreb standsedes med Halmægning (N. Flensted-Andersen).

Selleri-Bladpletsyge (*Septoria apii*) har begyndt at vise sig (M. Surlykke Petersen, Graasten).

Bønnesyge (*Glomerella Lindemuthiana*). Bladangreb er set flere Steder (M. Sørensen, Esbjerg).

CHR. STAPEL.

SKADEDYR PAA LAND- OG HAVEBRUGSPANTER. KORN OG GRÆSSER.

Havreaal (*Heterodera Schachtii*). Der foreligger mange Indberetninger om alvorlige Angreb, særlig fra Jylland. Fra Aarhuseggen skrives saaledes: »Havreaal synes i Aar at optræde mere ondartet end sædvanlig. Jeg er tilbøjelig til at tro, at dette ikke er uden Sammenhæng dermed, at Jorden i Aar har været meget løs, hvor Tromling ikke har fundet Sted« (A. Diederich). Fra Rønne: »Angreb af Havreaal iagttages hvert Aar, men Skaden har i Aar været langt større end de senere Aar. Mange Bygmarker er stærkt angrebet, og hvor Sædskiftet ligger saaledes, at Havre følger efter Byg, har Ompløjning i flere Tilfælde været nødvendig« (C. Nørgaard Pedersen). Fra Aalborg: »Forholdsvis mange Angreb og enkelte ret stærke, men Ajle med Nedfælder har kunnet faa Havren til at vokse fra Angrebet. Hvor Nedfældningsrørene havde gaaet, var der i flere Tilfælde ingen synlige overjordiske Symptomer, men derimod mellem Nedfældningsrørene« (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Fra Haderslev: »Efter at vi i flere Aar næsten ikke har mærket noget til Havreaal, er Angrebene blussede op paany« (Fr. Nielsen). Fra S.-V. Himmerland skrives imidlertid: »Kun set paa en Ejendom. Selv Sædskifter med 3 Havremarker efter hinanden faar ikke Havreaal her paa Egnen« (Th. Kristensen). Fra Sorø: »Havreaal er konstateret i faa Tilfælde, hvor man har Blandsæd. I et Tilfælde var Rækkefølgen saaledes: 1944 Vikkehavre, 1943 Havre, 1942—41 Græs, 1940 Blandsæd m. Udlæg, 1939 Roer, 1938 Byg, 1937 Rug, 1936 Vikkehavre« (O. Møller Larsen).

Smølderlarver se Diverse.

Knoporme se Diverse.

Hvidaksuglens Larve (*Hadena secalis*). Fra Løkkeneggen skrives: Angreb er temmelig almindelige her paa Egnen, men kun i Markens Yderkanter og særlig langs græsbevoksede Markveje og Grøftkanter. Bierkanders Beskrivelse af Angrebet, der i Foraarets Løb flytter opad med Knæenes Dannelse, passede udmærket her» (O. Kirk Jacobsen).

Stankelbenlarver se Diverse.

Fritfluelarver (*Oscinis frit*). I Vodder Sogn, særlig paa de lidt

lavere Jorder er der fundet noget Angreb i Havren (A. Buchreitz). Fra Skjern Enge skrives om et enkelt stærkt Angreb i sent saaet Havre (A. Ammitzbøll).

BÆLGPLANTER.

Stængelaal (*Tylenchus dipsaci*). Der foreligger talrige Indberetninger om Angreb i Rødkløver, Hvidkløver og Lucerne, og særlig for sidstnævnte Afgrødes Vedkommende fremhæves det ofte, at Angrebene breder sig. Fra Samsø skrives, at der kan findes angrebne Pletter i de fleste af Øens Lucernemarker paa 3 Aar og derover (P. Riis Vestergaard). Fra Lolland-Falster skrives: »Der er hændt os det mærkelige, at Lucerneaaalen i vore Markers første Slæt i Aar er uden Betydning, i Modsætning til hvad der fremgaar af Beretninger andetsteds fra. Markerne har været saa frodige, at Angrebene ikke synes at have bredt sig i Udstrækning siden i Fjor, ja i visse Tilfælde er Aalepletterne reduceret. Vi har i flere Tilfælde set, at aaleangrebne Planter har klarer sig bravt. Men da de lolland-falsterske Lucernemarker maa siges at være stærkt inficeret, kommer »Aalebillederne« formentlig frem i 2. Slæt« (R. E. Rasmussen). Fra Graasten skrives: »I en Hvidkløvermark (3-aarig) fandtes ganske ødelæggende Angreb i den ene Halvdel, hvor der var dyrket Hvidkløver en Gang ekstra i Sædskiftet« (M. Nissen). Fra Haderslev: »Der findes her paa Egnen ikke helt faa Angreb i 2. Aars Kløvermarken. Det mest almindelige Sædskifte er: Havre, Vintersæd, Roer, Byg, Byg, Kløver, Kløver. Saadanne Sædskifter kan være farlige (Kløver 3 Aar af 7 Aar). Mon det ikke er tilraadeligt, hvert andet Aar at lægge ud med Rødkløver og hvert andet med Hvidkløver, saa der bliver flere kløverfri Aar?« (Fr. Nielsen).

Gaasebillen se Diverse.

Kløversnudebiller (*Apion spp.*). Fra Skelskør skrives, at der er stærke Angreb i alle Frømarker. De fleste Marker pudres, men Betingelserne har i Aar været daarlige (H. Wraae-Jensen). Om stærke Angreb meldes endvidere fra Lammefjorden (H. Jensen).

Lucernegnaveren (*Phytonomus variabilis*). Lucerneskitter i en Forevisningsmark ved Maribo var slemt mishandlede (R. E. Rasmussen). Snegle se Diverse.

BEDER.

Roeaal (*Heterodera Schachtii*). Paa Samsø fandtes et meget ondartet Angreb paa en Ejendom, hvor Sædskiftet ikke syntes at betinge noget saadant (P. Riis Vestergaard).

Tusindben se Diverse.

Bedelus (*Aphis fabae*). Af de 32 indkomne Beretninger meldes der i de 10 om, at Angreb endnu ikke er set, 13 rapporterer svage Angreb, medens Angrebene Udvikling i 9 Beretninger karakteriseres som truende. Fra Roskilde skrives: »Tegner til at blive ondartet i Frøafgrøderne« (M. Greve). Fra Skelskør: »Var meget tidlig fremme, og alt tyder paa, at

det bliver et slemt Luseaar. Der dyppes med de sparsomme Midler, der er til Raadighed. Heldigvis synes der at være mange Mariehøns« (H. Wraae-Jensen). Fra Sorø: »Bedelusen er ondartet paa Bederoer til Frø. Folk er opmærksomme paa det og har dels knebet Topskuddene af, dels dyppet Skudspidserne i Nikotin« (O. Møller Larsen). Fra Næsgaard: »Har bredt sig ret stærkt i den senere Tid« (H. Rasmussen). Ogsaa fra Bornholm skrives, at Bedelusen breder sig stærkt (A. Juel-Nielsen). Fra Rougsø skrives om et enkelt usædvanlig stærkt Angreb (J. Nyholm), ellers er der kun rapporteret svage Angreb fra Jylland.

Gaasebillen se Diverse.

Den matsorte Aadsehbille (*Blitophaga opaca*). Kun 4 Indberetninger melder, at Angreb overhovedet ikke er bemærket, Flertallet skriver om svage Angreb uden større Skadevirkning, og kun i to Tilfælde er der rapporteret alvorlige Angreb. Fra Hobro skrives: »Angreb overordentlig almindelige, men Vejrliget synes at have holdt Biller og Larver nede, saa Skaden har været ubetydelig« (B. Jacobsen). Fra Vejle: »Der er konstateret flere ret alvorlige Angreb« (B. Bagger). Fra Pjedsted: »Der er ved Maanedens Slutning bemærket mange Angreb, og der er ogsaa anvendt en Del Gift til Bekæmpelse. Larverne synes i Aar at være fremkommet meget sent« (M. Olsen). Fra Bølling Herred skrives om et enkelt ret alvorligt Angreb sidst i Juni (A. Ammitzbøll). Det kan saaledes siges, at Aadsehbiller i Aar har optraadt særdeles godartet.

Runkelroebiller (*Atomaria linearis*). Flere Steder paa Bornholm har der været Angreb i Bederoerne. Angrebet var stærkest i Tidsrummet fra Spiring til Udttynding. Flere Marker er af den Grund blevet saaret om (A. Juel-Nielsen). Ogsaa paa Sorøegnen er der konstateret Angreb. Ved Eftersaaning med en Blanding af Bede- og Kaalroefrø kom Kaalroefrøet udmærket, medens Bedefrøet næsten udeblev (O. Møller-Larsen).

Den plettede Skjoldbille (*Cassida nebulosa*). Der foreligger ingen Indberetninger om følelige Angreb af Billen eller dens Larve. Fra Hobro skrives: »Skjoldbillerne synes at være mere almindelig end sidste Aar, men om nogen egentlig Skade har der endnu ikke været Tale« (B. Jacobsen).

Stankelbenlarver se Diverse.

Bedefluens Larve (*Pegomyia hyoscyami*). Alle 80 Indberetninger melder om Angreb, der kun i 15 Tilfælde kaldes svage. Resten af Beretningerne karakteriserer dem som stærke eller endog af katastrofal Voldsomhed.

De værste Hærgninger er indtruffet i Nørrejylland, men i alle Landets Dele er der fundet betydelige Angreb. Angrebene i Forbindelse med det kolde, regnfulde Vejr har bevirket, at Roerne i lang Tid er standset i Væksten. Ikke sjældent og navnlig, hvor der er saaret sent og ikke tyndet i Tide har Skadevirkningen været saa stor, at Ompløjning var nødvendig. Vi vælger i Flæng nogle af de mange Beretninger om svære Angreb. Fra Hammerum Herred skrives: »Angrebene har været meget stærke. Der findes Marker, hvor Roerækkerne kun tegner sig som en lang, brun Stribe gennem Marken. Det er mit Indtryk, at 1. Generations

Æg er lagt i de varme Dage omkring Pinse, og den væsentligste Grund til de nærmest katastrofale Angreb maaske er dette, at Vejret i 3 Uger efter Pinse var saa koldt, at Planternes Vækst næsten gik i Staa, hvorved Larverne let kunde æde de smaa Planter. Angrebene er saa stærke, at Landmændene her paa Egnen næste Aar næppe tør saa ret store Arealer med Bederoer. En enkelt Landmand har sprøjtet med Natriumfluorid plus Sukker paa hver fjerde Række« (J. Foged). Fra Aulum: »I enhver Bedemark i hele Distriktet findes Angreb i meget voldsom Grad. Mange Marker er pløjet om og i Stedet tilsaaet med Turnips eller Sødlupin. De øvrige Marker svækkes stærkt og ser sørgelige ud. Saa voldsomme Ødelæggelser er formodentlig ikke før set i Vestjylland« (S. Nørlund Christensen). Fra Nordthy: »Meget slemme Angreb — saa stærke, at flere Landmænd taler om helt at gaa bort fra Sukkerroedyrkingen« (F. C. Frandsen). Fra Salling: »Angrebene er almindelige og meget stærke. Gennemgaaende har Roerne staaet i Stampe i Tiden omkring 10.—25. Juni, og der er nu d. 30. Juni Æg i Mængde og Larver i betydeligt Antal« (P. Ørndrup). Fra Himmerland: »Angrebet har i Aar været kolossalt. 1.-Aars Roerne har været meget medtaget, men værst ser næsten Frøroerne ud, hvor Hovedparten af Bladene hænger brune og visne og rasler i Vinden. I Haverne har Spinaten været ubrugelig til omkring d. 20. Juni« (S. A. Ladefoged). Fra Viborg: »De voldsomste Angreb der hidtil er set heromkring« (A. P. Aidt). Fra Lolland-Falster: »Bedefluen findes i alle Bedemarken. I de fleste Marker er Angrebene af betydeligt Omfang« (E. Bøgh). Endvidere: »Hele Stiftet er praktisk talt hærget nu i første Omgang, og da Roerne er sent paa Vej i Aar, kan Angrebet tillægges særlig stor Betydning. Vi har bemærket, at Fejø i Fjor havde svære Angreb af Bedefluelarver (Øens Roeudbytte gik ca. 25 pCt. ned). I Aar var der imidlertid ingen Æg at se paa Bladene i Begyndelsen af Juni, men Angrebet begyndte i Slutningen af Maaneden« (R. E. Rasmussen). Fra Bornholm: »Paa det Tidspunkt, da Angrebet satte ind, var Roerne her paa Bornholm meget smaa, idet de lige var blevet eller stod foran Udynding. De smaa Roer og de mange Bedefluer gav stor Skadevirkning« (A. Juel-Nielsen). Ogsaa paa Fyen og Sjælland er Angreb almindelige, men Skadevirkningen bedømmes i Almindelighed noget mere optimistisk.

KORSBLOMSTREDE.

Kaalthrups (*Thrips angusticeps*). Paa Vejleegnen har der været set stærke Angreb i en Kaalroemark med Hør som Forfrugt (B. Bagger). Et enkelt Angreb er konstateret paa Morsø. Roerne blev sat tilbage i Væksten (Engelhart Jensen).

Smælderlarver se Diverse.

Glimmerbøsser (*Meligethes aeneus*). Fra Skelskør skrives: »Meget ondartet Angreb i Korsblomstrede Frøafgrøder og for Tiden Radiser. Gesarol er anvendt i en Del af Marken, og Virkningen synes at være fæno-

menal!« (H. Wraae-Jensen). Paa Virungaard har man ogsaa opnaaet godt Resultat med Gesarol (J. B. Knudsen). I Lammefjorden har man haft meget kraftige Angreb i Gul Sennep. Man fik god Virkning af Puding med Arsen-Cryocidpudder, der anvendtes paa et saa tidligt Tidspunkt, at Bierne ikke havde indfundet sig i Marken (H. Jensen).

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*). Der meldes kun om svage Angreb, og Omsaaning er kun foretaget i meget ringe Omfang.

Roegnaveren (*Cneorrhinus plagiatus*) angreb ved Brande en Kaalroemark paa høj Jord og gjorde en Del Skade (P. Trosborg).

Kaalgalle-Snudebillen (*Ceutorrhynchus pleurostigma*). Fra Aalborg skrives, at 20—25 pCt. af de unge Kaalroeanter var angrebet (R. Jensen).

Stankelbenlarver se Diverse.

Krusesygegalmyg (*Contarinia nasturtii*). Fra Mors skrives: »I enkelte Marker er der Krusesyge i 15—20 pCt. af Roerne, ligesom Flertoppethed ogsaa er konstateret i mange Tilfælde« (Engelhart Jensen). Om stærke Angreb paa Kaalroer skrives endvidere fra Malling (S. E. Bertelsen).

Kaalfluellarver (*Chortophila sp.*). I Kaalroemarkerne er der kun fundet spredte og oftest svagere Angreb, medens der er anrettet betydelig Skade paa Kaalen adskillige Steder. Fra Himmerland skrives: »De er ikke slemme i Marken, men tager Masser af Kaalplanter i Køkkenhaven. Her kan Tjærekartonskiver fuldstændig afværge Angrebet« (Th. Kristensen). Fra Skærbæk: »Næsten alle Hovedkaal falder, hvor man intet gør mod Flu'en. Frugttrækarbolineum ($\frac{1}{4}$ pCt.) virker godt« (A. Diemer). Fra Sorø: »Angreb har saavel i Kaalroemarken som i Kaalmarker været almindelige. I de sidstnævnte har man dog i enkelte Tilfælde kunnet forebygge Angrebet ved Hjælp af Forbiat« (O. Møller Larsen). Paa Stevns er der dog fundet enkelte meget stærke Angreb i Kaalroerne (K. Iversen).

Snegle se Diverse.

KARTOFLER.

Kartoffelaal (*Heterodera Schachtii*). Nye Angreb er fundet ved Helsingør, Aalborg, Dronningmølle, Hjørring, Aabybro samt paa Lolland og Falster.

Tusindben se Diverse.

Smælderlarver se Diverse.

SKÆRMPLANTER.

Gulerodskrusesyge (*Trioza apicalis*). Fra Støvring skrives, at Angrebet mange Steder er saa stor en Plage, at man saa godt som intet faar ud af Kulturen grundet paa Mangel paa Sprøjtemidler. Undertiden indstilles Dyrkningen af Gulerødder helt (R. Jensen). Ogsaa fra flere andre Egne af Jylland meldes om Angreb.

INDUSTRIPLANTER.

HØR OG HAMP.

Stankelbenlarver se Diverse.

TOBAK.

Smælderlarver se Diverse.

Knoporme se Diverse.

Stankelbenlarver se Diverse.

Snegle se Diverse.

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Bladlus (*Aphididae*). Det overvejende Flertal af Indberetningerne melder om meget stærke Angreb af Bladlus i Aar. Af Frugttræerne synes Blomme at være værst medtaget, men ogsaa Æble og andre Frugttræer kan være stærkt angrebet. Paa Frugtbuske og Prydbuske (*Viburnum*, *Ligustrum* etc.) er Angrebene ofte meget iøjnefaldende. Bøgehækene er mange Steder stærkt besat af den voksklædte Bøgelus (*Phyllaphis fagi*).

Fra Svendborg skrives: »Vi vader i Bladlus. Paa Blommetræerne vandrer de i mange Tilfælde op og ned ad Stammerne. Paa Solbær er de ogsaa saa ondartede, som det ikke er set i flere Aar. Ribs og Stikkelsbær lider ogsaa af Angreb, og Roserne er mange Steder meget medtaget. Paa Æble er der ogsaa Angreb, men lidt mere spredt, da disse passes bedre med Sprøjtning« (H. Larsen). Fra Sjælland: »Æbletræernes Bladlus formerede sig stærkt op, da Varmen kom, men der synes at være mange Bladlusfjender, særlig Svævefluer. Vinter- og Foraarssprøjtningens Virkning mod Bladlusæggene ses nu tydeligt. Blommer er i mange Tilfælde meget stærkt angrebet. Ribs, Roser og enkelte Køkkenurter (særlig Selleri) er ogsaa meget befængte« (A. Klougart). Fra Jelling og Tørring: »De varme Dage ved Pinsetid fik sat Lusene i Skub. Siden har det kølige regnfulde Vejr hemmet dem, men de er der stadig og breder sig nu, særlig Blommelusen« (K. M. Hove).

Blodlusen (*Schizoneura lanigera*). Der er konstateret nogle nye Tilfælde, saaledes i Odder By (Bodil Friis Nielsen) og ved Rudkøbing (H. Larsen). Fra Midtfnyn skrives: »Selv Steder, hvor Blodlusen ikke har vist sig sidste Aar, er den nu ved at brede sig igen« (R. Laursen). Fra Sønderjylland skrives om Angreb i flere Haver. Det synes særlig at være Vinter Guldpermain, der er medtaget (M. Surlykke Petersen).

Komma-Skjoldlus (*Lepidosaphes ulmi*). Fra Esbjergegnen meldes om et overordentlig slemt Angreb i en større, ældre Æbleplantning. Grenpartier kan være tæt oversaaet med de hvidlige Larver, der har sat sig fast helt ude paa Bladstilke og Bladplader (M. Sørensen).

Gaasebillen se Diverse.

Æblesnudebillen (*Anthonomus pomorum*). Fra Thy skrives: »95 pCt. af Blomsterne paa Lanes Prince Albert er ødelagt. Alle Sorter er iøvrigt angrebne« (A. Pallesen). Fra Skive: »Visse Steder har Angrebet

været det værste i mange Aar« (J. Myrhøj). Fra Horsens: »Dette Angreb var i Aar noget voldsommere end sædvanlig« (Chr. Nørholm). Ogsaa andre Steder i Jylland er der konstateret stærke Angreb (N. Gram). Fra Præstø Amt meldes, at Angreb har været almindelige, men ikke kraftige (H. J. Rasmussen).

Stikkelsbærhvepsen (*Pteronus ribesii*). De stærke Angreb fortsattes mange Steder et Stykke ind i Juni, da Larverne af 1. Generation forpuppede sig. Buskene var ofte helt afribbet. Fra Aarhus skrives, at Larverne ogsaa angreb Riis (N. Gram). Til Bekæmpelse anvendtes ifølge Indberetningerne saavel Cryocid som Gesarol med gode Resultater.

Æblehvepsen (*Hoplocampa testudinea*). 12 Beretninger melder om igen eller svage Angreb, medens et tilsvarende Antal rapporterer stærke Angreb, der undertiden er alvorligere end sidste Aar. Fra Næstved skrives, at Angrebene først blev tydelige sidst i Juni (M. E. Elting). Fra Lolland-Falster skrives: »Æblehvepsens Angreb ses i enhver Have. Angrebene er dog ikke stærke alle Steder, men det mærkes tydeligt, at Folk ikke sprøjter lige efter Blomstringen med Nikotin og Arsen« (J. Klarup Hansen). Fra Fyen (H. Larsen og E. Jørgensen) foreligger Meddelelser om, at der i nogle Tilfælde er sprøjtet med Gesarol, og at Resultatet synes at være godt.

Blommehvepsen (*Hoplocampa fulvicornis*). I 6 af de 22 indkomne Beretninger meldes om stærke Angreb. Fra Sorø skrives saaledes: »Angrebene synes at være meget stærkt tiltagende her paa Egnen« (E. Jensen). Fra Svendborg: »Den decimerer Høsten meget stærkt og har i nogle Tilfælde taget praktisk talt det hele« (H. Larsen). Fra Sydfyn: »Er som i andre Aar meget almindelig. Jeg har prøvet 1 pCt. Gesarol, og saa godt som ingen angrebne Frugter fundet« (Chr. Greve). Ogsaa fra Maribo (G. Jensen) og Horsens (Chr. Nørholm) meldes om kraftige Angreb, der er særlig følelige, da der kun er ansat faa Blommer.

Guldhalen (*Euproctis chrysorrhoea*). Meget voldsomme Angreb af denne Larve forekom paa Nyord ved Møen. Frugttræer og forskellige andre Løvtræer blev afribbet. Der blev sprøjtet med Calciumarsenat.

Pæregalmyg (*Contarinia pyrivora*). Flertallet af Beretningerne (17) melder om svage Angreb eller Angreb »som sædvanlig«, Resten (9) rapporterer stærke Angreb. I et Tilfælde var 90—99 pCt. af Frugterne angrebet.

Stikkelsbærmiden (*Bryobia ribis*). Angreb paa Stikkelsbærbuske meddeltes at være udbredt i Kolonihave i København (K. Nordgaard).

Frugttræspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). 16 Indberetninger melder om svage, 11 om stærke, dog oftest lokale Angreb. Fra Svendborg skrives: »Jeg har i den sidste Uges Tid været ude for nogle stærke Angreb af Rødt Spind, saa stærke, at der allerede er begyndt at blive Bladfald. Det har dog i alle Tilfælde været i usprøjtede Haver. Ellers er der lidt Angreb her og der, og svage Angreb maa kaldes almindelige« (H. Larsen). Fra Lolland-Falster: »Findes de fleste Steder, men er foreløbig uden Betydning« (G. Jensen).

Mosegrisen se Diverse.

KØKKENURTER.

Bladlus se Frugttræer og Frugtbuske.

Gaasebillen se Diverse.

Hindbærsnudebillen (*Anthonomus rubi*). 9 Beretninger melder om ingen eller svage, 13 om stærke Angreb paa Jordbær. Gennemgaaende synes Billen dog at have gjort mindre Skade end de nærmest foregaaende Aar, selv om den lokalt, og særlig i ældre Stykker, har taget op til 75 pCt. af Blomsterne. Desværre har Gesarol ikke kunnet skaffes i det ønskede Omfang.

Knoporme se Diverse.

Løgfluelarver (*Hylemyia antiqua*). Fra Aarhusegnen skrives, at Angreb er almindelige, saa Toppen begynder at visne for tidligt, og Løgene raadner (N. Gram). Fra S.-V. Himmerland: »Paa Skalotter og Zit-tauerløg i Have og Mark findes næsten altid Angreb af denne Larve. For Skalotternes Vedkommende synes det tydeligt, at friskt Læggemateriale er det bedste Middel mod Angreb« (Th. Kristensen).

Snegle se Diverse.

DIVERSE.

Tusindben (*Julidae*). Der foreligger en Del Indberetninger om Angreb paa unge Bederoer. Fra Kalundborgegnen skrives saaledes: »Rødderne er tynde og svage som Følge af Gnavet. Vinden knækker dem let. Hele Nøgler af Tusindben er fundet ved Rødderne« (Stanley Jørgensen). Fra Bornholm: »To Bederoemarken er i Aar blevet angrebet af Tusindben, hvorved der i Markerne fremkom Spring i Rækkerne, da Angrebet fandt Sted i Udtyndingsperioden« (A. Juel-Nielsen). Paa Kartoffler er der set Angreb i en Have ved Vester Hassing (N. Engvang Hansen).

Oldenborrelarver (*Melolontha vulgaris*). Fra Sorø skrives, at der klages meget over Angreb af Larver i Jordbærstykke (E. Jensen). Ellers foreligger der ingen Meddelelser om Angreb.

Gaasebillen (*Phyllopertha horticola*). Der er set større eller mindre Sværme en Del Steder baade i Jylland, paa Fyen og paa Sjælland, men der foreligger kun faa Meddelelser om Skade af Betydning. Fra Rougsø og Sønderhald Herreder skrives, at der er set ualmindelig mange Gaasebiller, men at der kun i faa Tilfælde er bemærket nævneværdig Skade (J. Nyholm). Fra Kjær Herred skrives, at der aldrig er set Mage til Sværme, men ingen Skade er rapporteret (N. Engvang Hansen). Ved Aalborg har Billerne angrebet Kløver og Rodfrugt (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Ved Skørping er der set Angreb (Bodil Friis Nielsen). Sværme er endvidere set ved Ulfborg (K. Bank), Sindal (H. Baltzer Nielsen), Grindsted (J. Jakobsen), Skærbæk (A. Diemer) og Tønder (N. A. Drewsen). Ved Grenaa gnavede Billerne paa Bederoer, og samme Plante blev angrebet ved Tønder. Ved Skærbæk gik det ud over et Jordbærstykke. Fra Fyen

skrives om Sværme ved Faaborg (E. Jørgensen). Fra Holbækegnen (Ods-herred) meldes om meget alvorlige Angreb paa Æble og Jordbær (H. Nielsen). Ogsaa ved Rørvig anrettedes nogen Skade (N. M. Nielsen). Fra Sorø skrives om nogen Skade paa Bederøer (O. Møller Larsen).

Smælderlarver (*Agriotes spp.*). Der foreligger en Del Indberetninger om slemme Angreb i Korn. Fra Bornholm skrives, at det særlig er gaaet ud over sent saaede Runkelroer (Chr. Christensen). Om Angreb i Kartofler meldes fra Kjær Herred (N. Engvang Hansen). Ved Skråbelev gik det ud over Tobak. Af 4000 Planter maatte de 1200 omsaas paa Grund af Angrebet (A. Rasmussen). Ogsaa fra Ærø meldes om Angreb paa Tobak. Larverne gaar ind i Roden og opad (J. Rindom).

Knoporme (*Agrotis sp.*). 26 Indberetninger skriver om ingen eller betydningsløse Angreb, 16 om stærke Angreb. I 9 af disse er det gaaet ud over Tobak. Ellers har Larverne forgrebet sig paa Korn, Køkkenurter, Tomat m. m. Angrebene i Juni skyldes sikkert ganske overvejende Hvedeuglens Larve (*Agrotis tritici*). De betydelige Angreb er fortrinsvis truffet i Jylland, kun enkelte paa Øerne.

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). De stærke Angreb fortsattes mange Steder ind i Juni, dog ofte med aftagende Skadevirkning. Om Virkningen af Calciumarsenat-Klid er Meningerne stadig meget delte. Det er gaaet ud over Korn, Græs, Roer, Hør, Hamp, Tobak m. m. Vi vælger i Flæng nogle Udtalelser.

Fra Grindsted: »Angrebet fortsattes indtil Midten af Juni. En Del Marker er omsaaet, andre udtyndet ret stærkt. Det var vanskeligt at finde godt Vejr til Udstrøning af Gift, og denne virkede for daarligt« (J. Jakobsen). Fra Brande: »Angrebene paa Korn har været meget ondartede i Aar og fortsattes langt ind i Juni. Landmændene klager over, at de i mange Tilfælde slet ingen døde Larver kan finde efter Udstrøning af Giftklid. I mange Tilfælde anvendes der ogsaa Rugklid« (P. Trosborg). Fra Sindal: »Nogle faa stærke Angreb. I alle Tilfælde har Giftklid-Calciumarsenat haft god Virkning« (H. Baltzer Nielsen). Fra Grenaa: »Enkelte Angreb i Korn efter Græs, men navnlig i Hamp og Hør saaet i Grøn jord. Calciumarsenat-Klid synes at virke langsomt og usikkert« (A. Larsen-Ledet). Fra Hobro: »Larverne har været slemme i Engene, i et Tilfælde aad de en Hampemark helt af. Hampen var kommet godt op, men lige paa en Dag var Marken helt rømmet med Undtagelse af en Forager, hvor Jorden var noget fast. Det var gjort saa totalt, at der blev saaet Kaalroer i Stykket umiddelbart efter, og det blev end ikke rørt med en Harve først, det var ikke nødvendigt, for der var hverken Ukrudt eller andet tilbage. Giftklid har været anvendt med noget Held flere Steder« (F. Bek Pedersen). Fra Skærbæk: »Angrebene kulminerede omkring d. 1. Juni og var uhyggeligt voldsomme. I saavel Oliehør som Spindhør har det været vanskeligt at faa nogen Virkning af Calciumarsenat, selv om Vejrforholdene har været endog meget gunstige. Bedre Virkning i andre Afgrøder« (A. Buchreitz). Fra Malling: »En Tobaksmark paa 5 Td. Land fuldstændig ødelagt (Omplantning). Forfrugt fleraarigt Græs«

(S. E. Bertelsen). Fra Roskildeegnen: »Et stærkt Angreb forekom i Bederoer, hvor der forud var Sneglebælg iblandet Græs til Grøngødning. Der maa altsaa advares mod Græsindblanding i Sneglebælg til Grøngødning« (M. Greve).

Snegle (*Agriolimax agrestis*). Fra Maribo skrives, at Sneglene har været ondartede paa udplantet Kaal. Efterplantning af 50 pCt. eller mere er ikke ualmindelig. Pecotot har vist god Virkning (G. Jensen). Om Angreb paa Beder skrives fra Rødby (O. J. Olesen) og Roskilde (M. Greve). Om betydelig Skadevirkning paa Lucerne meldes fra Lolland-Falster (R. E. Rasmussen). I Sønderjylland gik det ud over Køkkenurter (M. Surlykke Petersen). Fra Graasten skrives, at Snegle har angrebet to Tobaksmarker alvorligt. I den ene maatte 4000 af 10,000 Planter omplantes, i en anden 6000 af 12,000. Pecotot anvendtes med god Virkning, men det vaskedes hurtigt bort af Regnen (M. Nissen). Om stærke Angreb paa Tobak skrives endvidere fra Ebberup (P. M. Dreisler), Gisselfeld (H. We-dege) og Skrøbelev (A. Rasmussen).

Mosegrise (*Arvicola amphibius*) har angrebet Æbletræer i Holbæk Amt (H. Nielsen) og ved Holstebro (A. Pallesen) samt andre Steder.

PROSPER BOVIEN.
